

Kalkınma Ajansının mal ve hizmet alımlarında damga vergisi kesintisi, KDV tevkifatı ve gelir vergisi stopajı hk.

Belge türü	Özelge
Kanun	KATMA DEĞER VERGİSİ KANUNU
Özelge no	B.07.1.GİB.4.16.16.01-GV-10-59-10
Tarih	05.01.2012

T.C.

GELİR İDARESİ BAŞKANLIĞI

BURSA VERGİ DAİRESİ BAŞKANLIĞI

MÜKELLEF HİZMETLERİ GELİR GRUP MÜDÜRLÜĞÜ

Sayı : B.07.1.GİB.4.16.16.01-GV-10-59-10

05/01/2012

Konu : Kalkınma Ajansının mal ve hizmet alımlarında damga vergisi kesintisi,
KDV tevkifatı ve gelir vergisi stopajı

İlgide kayıtlı özelge talep formunda, Kalkınma Ajansınızın üçüncü kişilerden temin ettiği mal ve hizmetlerle ilgili olarak yapacağı ödemelerden damga vergisi kesintisi, katma değer vergisi (KDV) ve gelir vergisi tevkifatı yapılp yapılmayacağı hususunda görüş talep edilmektedir.

1. Kurumlar Vergisi Yönünden

5520 sayılı Kurumlar Vergisi Kanununun 1 inci maddesinin birinci fıkrasının (c) bendi ile iktisadi kamu kuruluşları vergi mükellefiyeti kapsamına alınmış olup aynı Kanunun 2 nci maddesinin üçüncü fıkrasında da Devlete, il özel idarelerine, belediyelere ve diğer kamu kuruluşlarına ait ve tabi olup faaliyetleri devamlı bulunan sermaye şirketi ve kooperatif statüsünde bulunmayan ticari, sınai ve zirai

işletmelerin iktisadi kamu kuruluşu olduğu; aynı maddenin altıncı fıkrasında ise bunların kazanç gayesi gütmemelerinin, faaliyetlerinin kanunla tevdi edilmiş görevler arasında bulunmasının, tüzel kişiliklerinin olmamasının, müstakil muhasebeleri ve kendilerine tahsis edilmiş sermayelerinin veya işyerlerinin bulunmamasının mükellefiyetlerine tesir etmeyeceği; mal ve hizmet bedelinin sadece maliyeti karşılayacak kadar olması, kar elde edilmemesi veya karın kuruluş amaçlarına tahsis edilmesinin bunların iktisadilik niteliğini değiştirmeyeceği hüküm altına alınmıştır.

Anılan Kanunun uygulanmasına ilişkin açıklamaları içeren 3/4/2007 tarih ve 26482 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 1 seri No.lu Kurumlar Vergisi Genel Tebliğinin "Devlete,il özel idarelerine, belediyelere, diğer kamu idarelerine ve kuruluşlarına ait veya bağlı olan ticarî, sınai ve ziraî işletmeler" başlıklı (2.3.) bölümünde,

"İktisadi kamu kuruluşları, kamu idare ve kuruluşlarına ait veya bağlı olan tüm iktisadi işletmeleri kapsar. Bu nedenle iktisadi kamu kuruluşları kavramı, hem kamu iktisadi teşebbüslerini hem de kamu kurum ve kuruluşlarına ait veya tabi olan veyahut bunlar tarafından kurulan veya işletilen iktisadi kuruluşlar ile döner sermayeli kuruluşları da kapsamına alır.

Bir iktisadi kamu kuruluşunun varlığından söz edilebilmesi için kuruluşun;

- Kamu idareleri veya kamu kuruluşlarına ait veya bağlı olması (ait olma, sermaye bakımından; bağlı olma ise idari bakımdan bağlılığı ifade eder),
- Sermaye şirketi veya kooperatif şeklinde kurulmamış olması,
- Ticari, sınai veya zirai alanda devamlı olarak faaliyette bulunması gerekmektedir."

açıklamaları yapılmış olup iktisadi kamu kuruluşunun ticari, sınai veya zirai bir işletme oluşturup oluşturmadığı hususundaTebliğin (2.4.) bölümünde yapılan açıklamaların dikkate alınması gerektiği ifade edilmiştir.

Söz konusu Tebliğin (2.4.) bölümünde, ise iktisadi işletmenin belirlenmesinde Kanunun 2 nci maddesinin beşinci fıkrasında belirlenen koşullar dikkate alınacak olup işletmelerin belirgin özellikleri bağlılık, devamlılık ve faaliyetin ticari, sınai veya zirai bir mahiyet arz etmesidir. Diğer bir anlatımla iktisadi işletmenin unsurları, ticari faaliyetin de temel özelliklerinden olan, bir organizasyona bağlı olarak piyasa ekonomisi içerisinde bedel karşılığı mal alım-satımı, imalatı ya da hizmet ifaları gibi faaliyetlerdir. Kanun, bu gibi halleri tek tek saymak yerine, piyasa ekonomisi içerisinde icra edilen tüm iktisadi faaliyetleri kapsama almıştır." açıklamalarına yer verilmiştir.

İktisadi işletmenin tanımı içinde yer alan ve devamlı olarak yapılan ticari, sınai veya zirai faaliyetten söz edebilmek için bu işletmenin tedavül ekonomisine katılması, başka bir ifadeyle işletmede üretilen veya alınan malların veya verilen hizmetin bir bedel karşılığı satılmış olması gerektiği, aksi halde

diğer unsurlar var olsa dahi bir iktisadi işletmenin varlığından söz edilemeyecektir.

Bu çerçevede, Ajansınızın tüzel kişiliği itibariyle kurumlar vergisi mükellefiyeti bulunmamaktadır. Ancak, Ajansınızın devamlılık arz eden ticari, sınai veya zirai nitelikte bir faaliyetinin bulunması diğer bir ifadeyle bir organizasyona bağlı olarak piyasa ekonomisi içinde bedel karşılığı mal alım-satım, imalatı ya da hizmet ifası gibi bir faaliyetinin bulunması halinde kurumlar vergisi mükellefiyetinizin tesis edilmesi gerekecektir.

2. KDV Yönünden

KDV Kanununun 9 uncu maddesinde gerekli görülen hallerde vergi alacağının emniyet altına alınması amacıyla vergiye tabi işlemlere taraf olanları verginin ödenmesinden sorumlu tutma konusunda Bakanlığımıza yetki verilmiştir.

Bu yetkiye istinaden yayımlanan çeşitli KDV Genel Tebliğlerinde sorumlu tayin edilen ve tevkifat yapacak kuruluşlar, tevkifat uygulanacak işlemler ve tevkifat oranları açıklanmıştır.

Buna göre, 91 Seri No.lu KDV Genel Tebliğinin (A/2) bölümünde sorumlu tayin edilen ve tevkifat yapacak kuruluşlar arasında yer alan Ajansınızın, KDV tevkifatı kapsamındaki mal ve hizmet alımlarında satıcılar tarafından hesaplanan KDV yi Tebliğlerle belirlenen oranlarda tevkifata tabi tutması, II No.lu KDV Beyannamesi ile beyan etmesi ve ödemesi gerekmektedir.

3. Damga Vergisi Yönünden

488 sayılı Damga Vergisi Kanununun 1 inci maddesinde, bu Kanuna ekli (1) sayılı tabloda yazılı kağıtların damga vergisine tabi olacağı, 8 inci maddesinde, bu Kanunda yazılı resmi daireden maksadın, genel ve özel bütçeli idarelerle, il özel idareleri, belediyeler ve köyler olduğu, bu dairelere bağlı olup ayrı tüzel kişiliği bulunan iktisadi işletmelerin resmi daire sayılmayacağı hükme bağlanmıştır.

Kanuna ekli 1 sayılı tablonun "IV-Makbuzlar ve diğer kağıtlar" başlıklı bölümünün 1/a fıkrasında ise, Resmî daireler tarafından yapılan mal ve hizmet alımlarına ilişkin ödemeler (avans olarak yapılanlar dahil) nedeniyle kişiler tarafından resmî dairelere verilen ve belli parayı ihtiva eden makbuz ve ibra senetleri ile bu ödemelerin resmî daireler nam ve hesabına, kişiler adına açılmış veya açılacak hesaplara nakledilmesini veya emir ve havalelerine tediyelerini temin eden kâğıtlar"ın binde 8,25 nispetinde damga vergisine tabi tutulacağı hüküm altına alınmıştır.

Diğer taraftan, 5449 sayılı Kalkınma Ajanslarının Kuruluşu, Koordinasyonu ve Görevleri Hakkında Kanunun 3 üncü maddesinde; Ajansların, tüzel kişiliği haiz ve bu Kanunla düzenlenmemiş bütün işlemlerinde özel hukuk hükümlerine tabi olduğu, 27 inci maddesinde ise, Ajansın, 10/12/2003 tarihli ve 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu, 8/9/1983 tarihli ve 2886 sayılı Devlet İhale Kanunu ve 4/1/2002 tarihli ve 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu hükümlerine tabi bulunmadığı hükme

bağlanmıştır.

Bu nedenle, 488 sayılı Damga Vergisi Kanunu uygulaması açısından resmi daire konumunda bulunmayan Ajansınız tarafından yapılacak hakediş ödemelerine ilişkin düzenlenen kâğıtların damga vergisine tabi tutulmaması gerekeceği tabiidir.

Bilgilerinizi rica ederim.

(*) Bu Özelge 213 sayılı Vergi Usul Kanununun 413.maddesine dayanılarak verilmiştir.

(**) İnceleme, yargı ya da uzlaşmada olduğu halde bu konuya ilişkin olarak yanlış bilgi verilmiş ise bu özelge geçersizdir.

(***) Talebiniz üzerine tayin edilmiş olan bu özelgeye uygun işlem yapmanız hâlinde, bu fiilleriniz dolayısıyla vergi tarh edilmesi icap ederse, tarafınıza vergi cezası kesilmeyecek ve tarh edilen vergi için gecikme faizi hesaplanmayacaktır.

Bu metin Mevzuat Bankası (mevzuat.vergibulustayi.com) aracılığıyla gib.gov.tr arşivinden alınmıştır. Resmî işlemlerde Resmî Gazete metni esastır. — 15.09.2026